

Role SZÚ v systému ISIN,

Laboratorní diagnostika – role a možnosti

MUDr. Barbora Macková

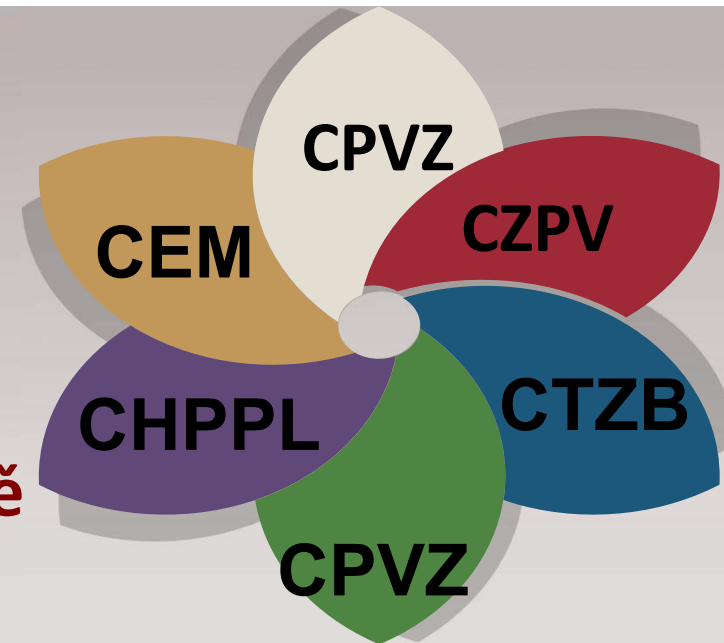
Centrum epidemiologie a mikrobiologie

Státní zdravotní ústav

Činnosti SZÚ SARS-CoV-2

**Centra a oddělení zpracovávají
hodnocení zdravotních rizik v době
epidemie v rámci svých gescí.**

Centrum epidemiologie a mikrobiologie – laboratorní diagnostika, epidemiologie

Centrum zdraví a životního prostředí – odpadní vody, vzduch, voda,...

Centrum hygieny práce a pracovního lékařství – hodnocení nemocí z povolání

Centrum toxikologie a zdravotní bezpečnosti – příprava dezinfekce, styk s potravinami, kosmetické výrobky

Centrum zdraví, výživy a potravin – možnosti prevence a rizika

Centrum podpory veřejného zdraví – prevence, edukační materiály

Centrum epidemiologie a mikrobiologie

Monitoring – domácí i zahraniční
laboratorní diagnostika a analýza výsledků testů
Komunikace ČR i mezinárodní (KHS, LAB, ZZS)

Mezinárodní spolupráce a hlášení
rychlé hrozby, běžná pravidelná hlášení

NRL, EHK

dezinfekce - testování,

informace pro odbornou i laickou veřejnost

epidemiologické analýzy,

surveillance,

metodika použití ochranných pomůcek, bariérové režimy

WHO akreditované

Laboratoře pro diagnostiku

virů chřipky, Mers, Sars CoVirů, respiračních virů

virů spalniček a zarů
enterovirů

SZÚ jmenováno **Coordinating competent body (CCB) pro ECDC v ČR**, do systémů hlášení a včasného varování a reakce v oblasti kontroly infekčních onemocnění podle přímo použitelného předpisu EU

Víceúčelové sérologické přehledy ČR

Cílem je na podkladě vyšetření **reprezentativního vzorku populace** získat informace o prevalenci protilátek proti původcům nákaz významných z hlediska veřejného zdraví (např. vakcinační strategie, emerging and re-emerging diseases,). Projekt je koncipován v souladu s požadavky členských států Evropské Unie v projektech ESEN (European Seroepidemiological Network).

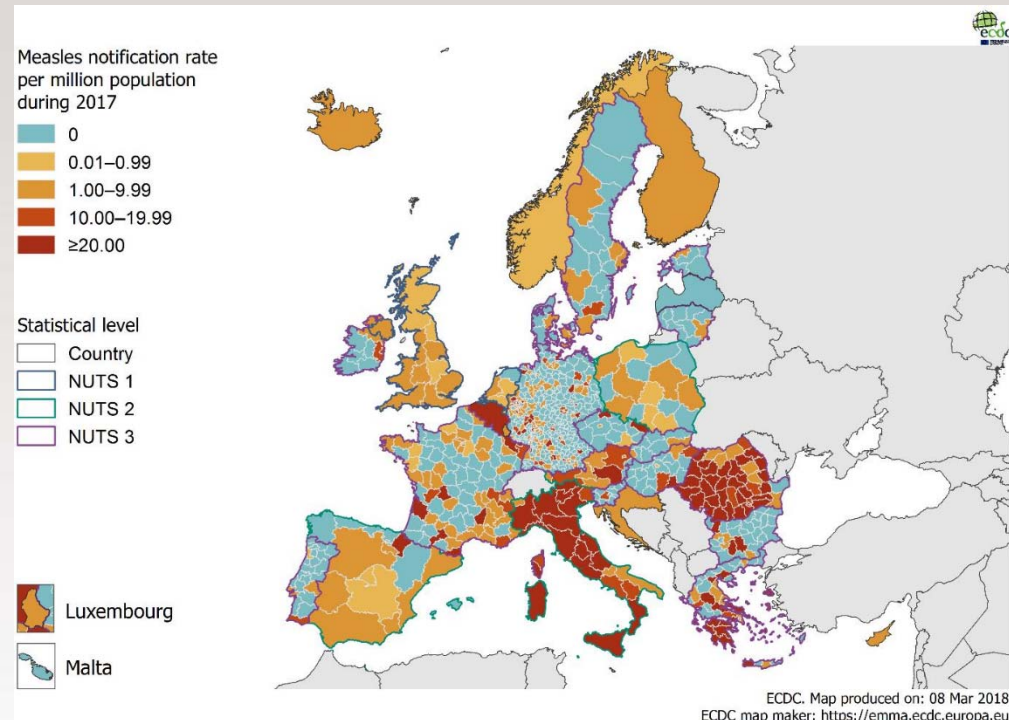
- Víceúčelové sérologické přehledy byly v ČR **pravidelně (3-5 let)** prováděny **od roku 1960** do roku 2001 je vždy koordinoval, zpracovával a vyhodnocoval Státní zdravotní ústav
- Sérologický přehled **2013** realizovaly Zdravotní ústavy, podíl SZÚ při interpretaci dat.

V rámci neustále se měnící celosvětové epidemiologické situace a významu jak nových tak i vracejících se infekcí **je žádoucí**, a pro zajištění **kvalitní surveillance infekčních nemocí** v ČR zásadní, vrátit projektu Sérologických přehledů statut opakující se činnosti

Oddělení epidemiologie infekčních nemocí

monitoring a průběžné analýzy epidemiologické situace v oblasti infekčních nemocí na národní i na mezinárodní úrovni

SARS-CoV-2

- přenosu nelze zcela zabránit, **obecná hygienická opatření** významně omezí rychlost a rozsah šíření patogenu
- **Standardní opatření**
 - **správné hygienické návyky**
 - doporučení Světové zdravotnické organizace, CDC, ECDC.....

https://www.uvn.cz/images/stories/newsfoto/hygiena_rukou_2015/svatovy_den_hygieny_rukou_2015.jpg

Role SZÚ při hlášení COVID-19 do ISINu a do TESSy

Ještě v době „než vše začalo“ odd. epidemiologie a odd. biostatistiky SZÚ:

- ✓ aktivní součinnost zástupců SZÚ v **Radě registru ISIN** – Covid19 jako nové onemocnění
- ✓ podle **metadatestu ECDC** příprava a vytvoření **modré** epidemiologické hlášenky, **zelené** laboratorní hlášenky (spolupráce s NRL), kód infekce – aby proměnné v ISINu odpovídaly proměnným (variables) v TESSy (ECDC)

- ✓ následně ECDC provedlo opakované změny metadatsetu a case definice
- ✓ příprava **dvou WHO dotazníků** (překlad a kontrola proměnných v souladu s požadavky TESSy)
- ✓ proměnné z **dotazníku WHO byly následně použity jako proměnné v ISINu**

Oddělení infekční epidemiologie SZÚ

„když to vypuklo“:

- ✓ **Pohotovostní služby** každý den, sedm dní v týdnu
- ✓ V počátcích **ruční přepisování** všech jednotlivých údajů z ISINu u každého případu do dotazníku v TESSy (prvních 128 případů Covid-19)
- ✓ Následně příprava **dávkového importu** dat z ISINu do TESSy (**spolupráce EPI SZÚ + Biostatistika SZÚ + ÚZIS**) a posléze:
 - ✓ Odd. biostatistiky SZÚ upload case-based dat do TESSy (ECDC/WHO)
 - ✓ Odd. epidemiologie SZÚ upload agregovaných dat do další databáze TESSy

- ✓ Od počátku až do současnosti **validace jednotlivého nahlášeného případu COVID-19 do ISINu**
- ✓ V rámci možností validace úplnosti a správnosti vložených dat (červená + modrá+ zelená hlášenka)
- ✓ Pátrání po duplicitách a kontrola správnosti klasifikace případů
- ✓ **Komunikace s jednotlivými vkladateli z KHS** prostřednictvím interní pošty ISIN, případně e-mail nebo telefonicky s upozorněním na chybné, neúplné nebo nevyplněné údaje
- ✓ **Permanentní spolupráce s oddělením Biostatistiky SZÚ a s Radou registru ISIN**

Silná a slabá místa ISIN COVID-19 z pohledu SZÚ

- **Rychlá a efektivní spolupráce SZÚ + ÚZIS**, například:
 - ✓ při tvorbě zelené a modré hlášenky v únoru
 - ✓ ad hoc řešení technických problémů
- Nedostatečná komunikace – o změnách/doplnění proměnných v ISIN provedených ze strany ÚZIS
- Řadu týdnů se nepodařilo **zprovoznit export dat** pro roli Expert, který provádí validaci dat – zlepšuje se
- „**Překlápění dat**“ do **TESSy** není automatické, je za ním „neviditelná“ práce odborných pracovníků z Odd.biostatistiky SZÚ

Vybudovaný systém lze dále rozvíjet ku prospěchu veřejného zdravotnictví

Laboratorní diagnostika – role a možnosti hlášení

- 105 laboratoří splňujících podmínky a zapojených do systému hlášení a s nimi spolupracujících nemocnic k 25.5.2020
- Široké **spektrum** – zdravotnické, veterinární, akademické, univerzitní, ..
– soukromé i státní
- Databáze žadatelů
- Pozastavení činnosti

VELKÝ DÍK VŠEM

HLÁŠENÍ

- dle postupu laboratoře hlásit výsledky **klínikovi**.
- systém hlášení výsledků s příslušnou **indikující KHS**
- Všechny výsledky vyšetření **IMPORTOVAT do databáze ISIN – COVID19** (mimořádné opatření)
- **Hlášení do systému ČŘT – Covid form Apps CFA** (mimořádné opatření)
- Laboratoř každý den, nejpozději druhý den do 7,30 hlásí **mailem do SZÚ počet** všech za ten den provedených vyšetření.
- **E-ŽÁDANKA**

Silná a slabá místa ISIN COVID-19 z pohledu laboratoří

- Podařilo se realizovat „druhou fázi“ vývoje ISIN – **nápojení laboratoří a ZZ**
- Import dat do ISIN je komplikovaný – mnoho vlivů
- Systém umožňuje **duplicitu** dat (zadání stejné osoby vícekrát)
- elektronické žádanky nefungují všude optimálně

Pokud očekáváme druhou vlnu pandemie nebo v budoucnu **ataky „zdravotních hrozeb“**,

Rozhodnutí 1082/2013/EU o vážných přeshraničních zdravotních hrozbách

... kromě přenosných nemocířada jiných zdrojů ohrožení zdraví ... zejména týkající se **jiných biologických nebo chemických činitelů či ekologických událostí** zahrnujících nebezpečí vyvolaná změnou klimatu

Je žádoucí dále na rozvoji systému nadále společně pracovat tak, aby byl v ČR k dispozici celostátní nástroj, který by opravdu pomáhal všem – **data, která by mohli využít, jak ti, co odebírají klinický materiál (lékaři, ZZ), tak i laboratoře a v neposlední řadě i epidemiologové.**

Čeká nás ještě dlouhá společná cesta.....

**Velký dík všem
za spolupráci
a s přáním
klidných dní.....**

**....děkuji za
pozornost**

